

Olsztyn, dnia 23 lutego 2010 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

P/09/158
LOL-410-37-07/2009

Pan

Tadeusz Sobierajski

Burmistrz Morąga

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Morągu („Urzędzie”) kontrolę, którą objęto pozyskiwanie w latach 2007-2009 (I półrocze) opłat eksploatacyjnych od przedsiębiorców wydobywających kopaliny pospolite oraz przestrzeganie zasad gospodarki przestrzennej przy lokalizacji zakładów wydobywczych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 lutego 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działania Pana Burmistrza w zakresie problematyki objętej kontrolą.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- 1) niepodejmowania działań wyjaśniających w przypadkach opóźnień w przedkładaniu przez przedsiębiorców wymaganych informacji o wielkości wydobycia kopalin oraz niepodejmowanie działań windykacyjnych w stosunku do zaległości z tytułu opłat eksploatacyjnych,
- 2) niepodejmowania działań wyjaśniających w sprawach związanych z wydobywaniem kopalin pospolitych na terenie gminy, które mogły mieć wpływ na wysokość dochodów gminy,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

3) nie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich terenów górniczych na obszarze gminy.

1. W okresie objętym kontrolą na terenie gminy Morąg kopaliny pospolite wydobywało ośmiu przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesje: Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (jedna koncesja), Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego (jedna koncesja) oraz Starostę Ostródzkiego (sześć koncesji).

Ustalono, że w okresie tym nie prowadzono w Urzędzie rejestru (wykazu) przedsiębiorców wydobywających kopaliny, który ułatwiałby monitorowanie realizacji ich obowiązku wobec Gminy, określonego w art. 84 ust. 9 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze² (Pgg). Brak skutecznego monitoringu był – zdaniem NIK – jedną z przyczyn nieterminowego wywiązywania się przedsiębiorców z tego obowiązku. Stwierdzono bowiem, że w badanym okresie, na 55 wymaganych informacji i wpłat, 23 informacje (42%) oraz 12 wpłat (22%) dokonanych zostało z opóźnieniem od 3 do 131 dni. Urząd nie podjął działań wyjaśniających w trzech przypadkach niezłożenia informacji w ogóle oraz działań windykacyjnych w stosunku do dwóch przedsiębiorców niewywiązujących się z obowiązku wniesienia opłat eksploatacyjnych wraz z należnymi odsetkami w łącznej kwocie 2.744,94 zł. Działania takie, polegające na wysłaniu upomnień, podjęto dopiero w trakcie kontroli NIK.

2. Nie podjęto również działań wyjaśniających u Starosty Ostródzkiego o przyczynach nienaliczenia przedsiębiorcy wydobywającemu kopaliny bez wymaganej koncesji, opłaty eksploatacyjnej w podwyższonej wysokości, o której mowa w art. 85a ust. 1 ustawy Pgg. Zdaniem NIK, działania takie były uzasadnione ze względu na wysokość tej opłaty oszacowanej na 220 tys. zł (60% z 370 tys. zł opłaty ogółem), która mogłaby stanowić dodatkowy dochód gminy.

3. W okresie objętym kontrolą, dochody Gminy z tytułu opłat eksploatacyjnych wyniosły łącznie 736,98 tys. zł, stanowiąc średnio ok. 0,5% jej dochodów ogółem. Dochody te planowano prawidłowo, uwzględniając wysokość wpływów z lat poprzednich oraz prognozy wynikające ze składanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopalin.

4. Urząd nie opracował i nie przedłożył Radzie Gminy projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla siedmiu, spośród ośmiu znajdujących się na terenie

² Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.

gminy terenów górniczych, co było wymogiem określonym w art. 53 ust. 1 ustawy Pgg. Nie przedłożono też Radzie projektów uchwał o odstąpieniu od opracowania takich planów ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 53 ust. 6 tej ustawy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) rozważenie wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych ułatwiających monitorowanie wypełniania przez przedsiębiorców wydobywających kopaliny ich zobowiązań wobec Gminy, wynikających z ustawy Pgg,
- 2) terminowe podejmowanie działań windykacyjnych w stosunku do przedsiębiorców zalegających z regulowaniem opłat eksploatacyjnych,
- 3) korzystanie z możliwości zwracania się do organów koncesyjnych o wyjaśnienia we wszystkich przypadkach, które dotyczą dochodów Gminy z tytułu wydobywania przez przedsiębiorców kopalin pospolitych,
- 4) podjęcie działań związanych z wypełnieniem dyspozycji art. 53 ustawy Pgg w zakresie opracowania miejscowych planów zagospodarowania dla wszystkich terenów górniczych znajdujących się na terenie gminy Morąg.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Burmistrza w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem